

DE KENMERKEN VAN EEN DISCIPEL

A. DE BETEKENIS VAN HET WOORD 'DISCIPEL' IN HET NIEUWE TESTAMENT.

1. Een discipel is een aanhanger van een leraar.

Filosofen als Socrates en Plato en godsdienstige leiders als Mozes (Johannes 9:28), de Farizeeën en Johannes de Doper (Marcus 2:18) hadden discipelen. Ook Jezus had een schare discipelen (Lucas 6:17). De meest algemene betekenis van het woord 'discipel' is een aanhanger van of iemand die zich associeert met zijn leraar. Zulke mensen zijn geïnteresseerd in wat een leraar biedt, maar niet in wat het volgen van een leraar kost. Velen van de aanvankelijke discipelen van Jezus stopten volgden hem later niet meer, omdat zij meer geïnteresseerd waren in zijn wonderwerken dan in echt discipelschap (Johannes 6:60,66). Zij waren niet bereid om de kosten verbonden aan discipelschap te betalen.

2. Een discipel is een volgeling van Jezus Christus.

Ware discipelen van Jezus zijn veel meer dan *aanhangers*. Let op hoe Jezus zijn discipelen roept, "Kom en zie" en "Volg Mij" (Johannes 1:35-51). Hij riep hen om "met hem" te zijn waar hij ook al ging (Marcus 3:13-15). De geweldige directe indruk van de persoonlijkheid van Jezus Christus tezamen met zijn gezaghebbende onderricht dwong hen om zijn discipelen te worden. Het woord 'discipel' betekent vooral volgeling in deze Schriftgedeelten. Zijn roeping tot discipelschap kende geen sociale barrières. Onder zijn volgelingen waren zondige vissers, zoals Petrus, Jakobus en Johannes, een ijveraar voor de politiek, zoals Simon, en een verachte tollenaar, zoals Matteüs.

3. Een discipel is een leerling van Jezus Christus.

Jezus Christus riep mensen om van hem te leren (Matteüs 11:29-30). Hij zei, "Al wie volleerd is, zal zijn als zijn meester" (Lucas 6:40). Het woord 'discipel' betekent leerling, leerjongen, student in deze Schriftgedeelten. Zo volgden mensen uit verschillende sociale lagen hem voor ongeveer drie jaren als student of leerjongen. Zij moesten eerst volgelingen en leerjongens zijn voordat zij leraren en trainers konden worden (Lucas 6:40). Dus, ware discipelen zijn *volgelingen en leerjongens*. Jezus roept hen om hem te volgen (Lucas 5:1-11) en van hem te leren (Matteüs 11:29-30).

Lees Johannes 13:13-15; Matteüs 4:23; Handelingen 4:13; Filippiëzen 4:9-12.

Ontdek en bespreek. Hoe leren discipelen?

Aantekeningen. Een discipel leert door *te kijken, te luisteren en na te bootsen*. Hij/zij leert terwijl hij/zij Jezus Christus in het leven navolgt. Hij/zij observeert het leven en taak van Jezus Christus van dichtbij. Hij/zij leert beide van het onderricht en het voorbeeld van Jezus Christus en zijn apostelen. En hij/zij leert door het geleerde in toepassing te brengen, zich daarin te oefening en daarin veel ervaring te krijgen.

4. Een discipel is een christen.

In het boek Handelingen wordt het woord 'discipelen' gebruikt om leden van de nieuwe godsdienstige gemeenschap aan te duiden. De christelijke gemeenschap werd ook wel 'de Weg' genoemd (Handelingen 9:2; 19:9,23; 22:4; 24:14,22). Het woord 'discipel' had dus bijna dezelfde betekenis als het woord 'christen' vandaag (Handelingen 6:7; 9:1,19; 11:26; 14:21-22).

B. DE SPECIFIEKE KENMERKEN VAN EEN DISCIPEL.

Alhoewel alle christenen in het begin 'discipelen' werden genoemd, heeft het woord toch een specifieke betekenis in het onderricht van Jezus Christus. Jezus Christus leerde dat ware discipelen bepaalde specifieke kenmerken hadden. Bijvoorbeeld: Een ware discipel van Jezus Christus geeft aan Jezus Christus de eerste plaats in zijn/haar leven heeft, leeft volgens zijn woorden, bidt

volgens zijn wil, heeft anderen lief als Jezus liefheeft en draagt veel en blijvende vrucht in zijn/haar leven.

1. Johannes 8:12; 12:36.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is *geloof in Jezus Christus*.

Een discipel volgt niet alleen maar een bepaalde leraar, maar gelooft met zijn hele verstand en hart in Jezus Christus. Hij gelooft dat Jezus Christus 'het Licht der wereld' is, het zichtbare beeld van de onzichtbare God - God, die de menselijke natuur heeft aangenomen en onder ons is komen wonen.

Hij gelooft dat Jezus Christus in zijn plaats en voor zijn zonden gestorven is, opgestaan is uit de doden, opgevaren is naar de hemel en nu zit aan de rechterhand van God de Vader, vanwaar hij zal komen om de levende en de dode te oordelen.

2. Johannes 8:31-32.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is *gehoorzaamheid aan Jezus Christus en zijn onderricht*.

Een discipel gelooft niet alles wat hij maar wilt, maar gelooft in de waarheden van het onderricht van Jezus Christus. Een discipel doet niet alles wat hij maar wenst, maar gehoorzaamt de bevelen en het onderricht van Jezus Christus.

3. Johannes 12:26. Vergelijk Marcus 13:34; 1 Korintiërs 3:9.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is *een dienaar te zijn*.

De roeping tot discipelschap is een roeping om te dienen. Het is een roeping om samen met Jezus Christus te werken in zijn taak op aarde. Ieder gelovige krijgt zijn/haar eigen toegewezen taak in het koninkrijk.

4. Johannes 13:34-35. Vergelijk 1 Korintiërs 13:4-8.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is *liefde in relaties*.

De liefde die God aan ons bewijst (Romeinen 5:8), die hij ook door zijn Geest aan ons geeft (Romeinen 5:5) is een zelfopofferende liefde, zoals dat van Jezus. De liefde is geduldig en vol goedheid (vriendelijk). De liefde is groothartig (kent geen afgunst), ingetogen (kent geen ijdel vertoon) en nederig (kent geen zelfgenoegzaamheid). De liefde heeft goede manieren (is niet grof, kwetsend), is onzelfzuchtig en zelfbeheerst (laat zich niet boos maken). De liefde vergeeft (rekent het kwade niet aan) en verheugt zich in de vooruitgang, die anderen maken. De liefde verdraagt omstandigheden, vertrouwt mensen, hoopt dat God mensen en omstandigheden kan veranderen en volhardt in alles wat mensen beïnvloedt hun beste voor God en anderen te zijn.

5. Johannes 15:5-8,16.

Ontdek en bespreek. Wat zijn specifiek kenmerken van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen.

a. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is *blijven in Jezus Christus*.

Een ware discipel heeft Jezus Christus in zijn hart en leven aangenomen en gaat ervoor om zijn/haar persoonlijke relatie met Jezus Christus te ontwikkelen. De relatie is oprecht en vertrouwelijk. Een oppervlakkige en uiterlijke relatie wordt door Christus verworpen (Johannes 15:6).

b. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is veel en blijvende vrucht dragen.

De belangrijkste boodschap van deze allegorie is dat een discipel geestelijke vrucht zal dragen alleen wanneer hij/zij met Jezus Christus verbonden blijft. Door veel en blijvende vrucht te dragen toont een christen dat hij/zij een discipel van Jezus Christus is. "Vrucht" heeft in de Bijbel verschillende betekenissen:

- i) De vrucht, dat geproduceerd wordt door de prediking van het evangelie, bestaat uit *nieuwe bekeeringen* (Kolossenzen 1:6).
- ii) De vrucht, dat geproduceerd wordt door het maken van discipelen, bestaat uit *volwassen christenen* (Johannes 15:16).
- iii) De vrucht, dat geproduceerd wordt door het werk van de heilige Geest, bestaat uit *christelijke karakter* (Galaten 5:22-23).

Door in Christus te blijven, dragen de discipelen veel vrucht (Johannes 15:5). Door gesnoeid te worden door God de Vader dragen de discipelen nog meer vrucht (Johannes 15:2)! 'Snoeien' bestaat uit Gods vermaning, terechtwijzing, discipline en beproevingen. Door voortdurend voor nieuwe christenen te zorgen en hen op te bouwen, dragen de discipelen 'blijvende vrucht', d.w.z., worden deze nieuwe christenen volwassen en volhardend in hun geloof (Johannes 15:16).

In de gelijkenis van de zaaiër (Matteüs 13:8) leert Jezus dat sommigen van zijn discipelen 100-voudig vrucht dragen en anderen 60- en 30-voudig. Dat komt enerzijds omdat niet alle christenen op dezelfde wijze berouw hebben over hun vroegere verloren leven, niet allen een even groot geloof hebben, niet allen even moedig en volhardend zijn en niet allen op dezelfde wijze zichzelf inzetten voor het koninkrijk van God – in de verkondiging van het evangelie en het maken van discipelen. Dat komt anderzijds omdat alle christenen niet dezelfde natuurlijke en geestelijke gaven van Christus ontvangen hebben, niet allen dezelfde taak in het leven van Christus ontvangen hebben en niet allen dezelfde levensomstandigheden hebben.

c. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is beheerst en veranderd worden door het Woord van Jezus Christus. Zijn Woord heeft hen in het begin gereinigd, d.w.z., gerechtvaardigd (Johannes 15:3). Het Woord van Christus behoort het denken, hart en gedrag van een discipel zó te beïnvloeden en te beheersen dat hij/zij door heel zijn/haar leven heen ten goede veranderd (Johannes 15:7).

d. Een kenmerk van een ware discipel is bidden volgens de wil van Jezus Christus.

6. Lucas 6:39-42.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is leren en oefenen en karakter vormen.

Een discipel moet eerst zelf leren voordat hij/zij anderen gaat onderrichten. Een discipel moet eerst zichzelf oefenen in goddelijke karakter eigenschappen voordat hij/zij anderen gaat trainen. Hij/zij geeft aandacht aan zijn/haar zwakheden en mislukkingen, voordat hij/zij anderen gaat terechtwijzen en corrigeren. Zijn/haar doel in het leven is om steeds meer Christusgelijkvormig te worden in karakter, persoonlijkheid en gedrag.

7. Lucas 9:23-26.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is zelfverloochening en zelfopoffering.

Zijn/haar enige verplichting is om Jezus Christus elke dag te verheerlijken door Christus te belijden en te verkondigen, en door de verwerping, de schande en het lijden daarmee verbonden, te accepteren.

8. Lucas 9:57-62.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is volledige toewijding aan Jezus Christus.

a. De eerste aspirant discipel was te gretig om Jezus te volgen en had nagelaten de koste van discipelschap te berekenen. Hij zag de grote schare mensen, die Jezus Christus volgde, de wonderen van Jezus en het enthousiasme van de mensen. Hij wilde bij Jezus horen, die het middelpunt van al deze spannende gebeurtenissen vormde. Maar al gaande ontvouwt de geschiedenis van het evangelie zich en zien wij dat Judea Jezus verwierp (Johannes 5:18), Galilea zich van hem afkeerde (Johannes 6:66), Gadara hem smeekten hun district te verlaten (Matteüs 8:34), Samaria weigerde hem te ontvangen (Lucas 9:53), de aarde hem niet wilde hebben (Matteüs 27:23) en zelfs de hemel hem verliet (Matteüs 27:46). Discipelschap impliceert strijd, verwerping en lijden.

b. De tweede aspirant discipel was nog niet gereed om Jezus te volgen. Enerzijds wilde hij wel een discipel van Jezus worden, maar anderzijds stelde hij een voorwaarde. Hij wou eerst zijn vader, die net gestorven was, begraven. Wat Jezus dan zegt moet niet verkeerd begrepen worden. Jezus wilde deze aspirant discipel duidelijk laten verstaan dat de soevereine Heer onmiddellijk en volledig gehoorzaamd dient te worden, zonder voorwaarden en zonder voorbehoud! De aspirant discipel moet begrijpen dat in het koninkrijk van God, de geestelijke familie van God belangrijker is dan de aardse familie of enige andere aardse relatie! Jezus zegt niet dat christenen niet meer voor hun ouders moeten zorgen of hun volledig in de steek moeten laten. Maar Jezus leert wel dat een discipel hem meer lief moet hebben dan zijn aardse ouders. Wanneer de aardse familieleden een discipel zouden verhinderen Jezus te volgen, dan moet de discipel toch de eerste plaats aan Jezus geven. Een discipel behoort Jezus Christus onvoorwaardelijk te gehoorzamen.

c. De derde aspirant discipel kende waarschijnlijk zichzelf niet goed genoeg. Jezus kon in zijn hart kijken en wist dat er iets in hem was dat hijzelf misschien nog niet eens wist (Johannes 2:24-25). Jezus kon zijn gedachten lezen en zijn hart doorzoeken. Jezus wist dat deze aspirant discipel thuis makkelijk door zijn familieleden overtuigd zou kunnen worden om niet een discipel van Jezus te worden.

9. Lucas 14:26-27,33.

Ontdek en bespreek. Wat zijn specifiek kenmerken van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen.

a. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is Jezus Christus meer liefhebben dan enige ander relatie (Lucas 14:26).

Een ware discipel geeft voorkeur aan Jezus Christus boven zijn ouders, zijn eigen gezin en zelfs zichzelf. Dit betekent niet dat een discipel hen moet 'haten' in de zin van hen te verlaten, in de steek te laten of te vergeten. De Bijbel beveelt christenen om hun ouders te eren, hun vrouwen en kinderen lief te hebben, hun kinderen op te voeden in de wegen van God, en om hun naaste lief te hebben als zichzelf. Het woord 'haten' in deze context betekent 'minder te verkiezen, minder de voorkeur te geven' dan enige ander menselijke relatie (Matteüs 10:37; cf. Matteüs 6:33; Openbaring 2:4). Als de keuze tussen een familielid en Christus is, dan moet de wens of pleidooi van het familielid, hoe vurig het ook al mag zijn, verworpen worden. De hoogste loyaliteit van een discipel is aan Jezus Christus en geen ander relatie mag dat in de weg staan. De discipel verkiest de Here Jezus Christus als zijn Heer en Leider en maakt alle andere loyaliteiten en relaties ondergeschikt aan zijn loyaliteit en toewijding aan Jezus Christus.

b. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is het lijden van een christen te accepteren (Lucas 14:27). Voor Jezus betekende zijn 'kruis' verwerping, lijden en uiteindelijk de dood. Voor een christen betekent 'het kruis' *het offer, de verwerping, het lijden en misschien ook de dood ter wille van Jezus Christus en zijn koninkrijk*.

c. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is Jezus Christus verkiezen boven elk ander activiteit of ambitie (Lucas 14:33).

Een discipel is bereid om alles prijs te geven om Jezus Christus te volgen en van hem te leren. Hij laat niet toe dat liefde voor geld, succes roem en macht hem diskwalificeert om een discipel van Jezus Christus te zijn. Als de keuze tussen het najagen van een ambitie en het navolgen van Christus is, dan moet de aantrekkelijkheid van materialisme en wereldse succes verworpen worden. De hoogste loyaliteit van een discipel is aan Jezus Christus en geen ander verplichting mag dat in de weg staan.

10. Lucas 24:45-48.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is een getuige van Jezus Christus zijn.

De discipelen van Jezus Christus werden niet beschouwd als de geleerde middelaars van godsdienstige inzichten of de getrouwe dragers van godsdienstige tradities. Zij waren gehoorzame getuigen van Jezus Christus, zijn onderricht en zijn leven. Zij werden nooit gerekend onder de wijze filosofen of slimme wetgeleerden, maar waren "de kleine kinderen", aan wie God zijn openbaring heeft gegeven (Matteüs 11:25-27). Zij waren de kleine kudde, aan wie God zijn koninkrijk heeft gegeven (Lucas 12:32). Zij werden door de wetgeleerden van de Joden beschouwd als "ongeleerde en eenvoudige mensen uit het volk", maar werden door iedereen herkend als mensen, die met Jezus geweest waren en die moedig en vrijmoedig over Jezus spraken (Handelingen 4:10-13)(cf. 2 Korintiërs 4:7-15; 11:23-29).

11. Matteüs 10:24-25.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is lijden ter wille van Jezus Christus.

De tegenstanders van Jezus noemde hem "het instrument van de duivel" (Matteüs 12:24-27), "bezeten door een boze geest en waanzinnig" (Johannes 10:20) en zelfs "de duivel in eigen persoon" (Matteüs 10:25). Mensen in de Godvijandige wereld zullen de ware discipelen van Jezus Christus vervolgen evenals zij Jezus Christus hebben vervolgd. De discipelen moeten verwachten dat zij niet begrepen zullen worden, dat hun woorden doelbewust verdraaid zullen worden en dat zij mishandeld zullen worden (Matteüs 5:10-12; 2 Timoteüs 3:12).

12. Matteüs 13:52.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is toepassen van de waarheden van het koninkrijk in het gewone leven.

De woorden "discipel geworden of gemaakt van het koninkrijk" (Grieks: μαθητευθεις)(part, aor, pas) betekent letterlijk "die onderricht ontvangen heeft in de waarheden van het koninkrijk". Een discipel van Jezus Christus begrijpt de waarheden aangaande het koninkrijk van God en past ze ook toe in zijn dagelijks leven. Hij/zij is geleerd om de waarheden aangaande het koninkrijk uit te leven, zoals door Jezus geleerd in de Bergrede (Matteüs hoofdstuk 5-7). Hij/zij is geleerd om de voortgang van het koninkrijk te dienen, zoals door Jezus geleerd in al zijn gelijkenissen over het koninkrijk (b.v. Matteüs hfst. 13). Hij/zij is geleerd om de houdingen en relaties, die kenmerkend zijn in het koninkrijk, te ontwikkelen, zoals door Jezus geleerd in zijn toespraken (b.v. Matteüs hfst. 18-19). De voorraadkamer van een ware discipel is vol schatten, die bestaan uit de eeuwige waarheden m.b.t. het koninkrijk en die inmiddels ook in de Bijbel opgetekend staan. De discipel brengt steeds weer oude en nieuwe schatten uit zijn voorraadkamer tevoorschijn. Hij brengt de oude waarheden van het koninkrijk tezamen met hun toepassingen voor het dagelijks leven, die altijd weer nieuw en fris zijn, tevoorschijn. Uit de overvloed van zijn hart en leven deelt hij deze schatten met andere mensen. Discipelen van Jezus Christus zijn de ware "schriftgeleerden" van deze eeuw! Zij zijn de ware uitleggers van het koninkrijk en maakt de werkelijkheid van het koninkschap van Jezus Christus bekend en zichtbaar in deze wereld.

13. Matteüs 28:18-20.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is het maken van discipelen.

Een discipel van Jezus Christus wacht niet totdat mensen tot hem/haar komen, maar neemt het initiatief en gaat uit naar de mensen in zijn/haar woonbuurt, werkplaats en zelfs naar andere plaatsen in de wereld. Hij gaat naar verschillende groepen van mensen om hen te leren om Jezus Christus persoonlijk te leren kennen en te gehoorzamen. In het boek Handelingen was het eerste onderscheidende kenmerk van een discipel dat hij/zij gehoorzaam werd aan het christelijke geloof (Handelingen 6:7). De verkondiging van het evangelie bewerkt gehoorzaamheid aan het geloof (Romeinen 10:14-17). Dit was de levenstaak van de apostel Paulus (Romeinen 1:5). Het is ook de taak van de discipelen van Jezus Christus om mensen uit alle volken op de aarde te leiden tot gehoorzaamheid aan het geloof (Romeinen 16:25-26) – d.w.z., om hen tot discipelen van Jezus Christus te maken.

14. Handelingen 5:32.

Ontdek en bespreek. Wat is een specifiek kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus?

Aantekeningen. Een kenmerk van een ware discipel van Jezus Christus is de tegenwoordigheid en werking van de heilige Geest in zijn/haar leven.

Paulus werd uiteindelijk als een ware discipel van Jezus Christus aanvaard, omdat hij in Jezus Christus geloofde en vervuld werd met de heilige Geest (Handelingen 9:17,26-27). De heilige Geest leeft in de discipelen voor eeuwig (Johannes 14:16-17). Hij verheerlijkt Christus (Johannes 16:13), realiseert het volbrachte verlossingswerk van Christus in de levens van de discipelen en stelt de discipelen in staat om het werk van Christus uit te voeren. 'Discipelen' zonder de heilige Geest zijn helemaal geen discipelen van Jezus Christus (Handelingen 19:1-2).